

Hírek a külföldi élelmiszer-minőségsszabályozás eseményeiről

73/99 Franciaország: Előtérben az élelmiszerbiztonság

A kormány fogyasztóvédelmi figyelőszolgálatának éves jelentése szerint 1998-ban a következő 3 élelmiszerbiztonsági téma izgatta legjobban az ország közvéleményét: 1) a genetikailag módosított szervezetek körüli nagy hűhó, 2) a mezőgazdasági termékek globalizált kereskedelme iránti, egyre növekvő fogyasztói bizalmatlanság, valamint 3) a BSE-krízis elhúzódó utóöngéi. A Gazdasági és Pénzügyminisztérium által készített tanulmány részletesen elemzi az élelmiszerkínálatot fenyegető veszélyeket, de ismerteti a francia kormány által tett erőfeszítéseket is az élelmiszerek biztonságának és minőségének garantálására. 1998. közepén hozták létre a Francia Élelmiszerbiztonsági Hivatalt azzal a céllal, hogy a kormány szaktanácsadó szerveként funkcionáljon. Eddig már több témában adott véleményt, így az élelmiszerek jelöléséről, egyes egészségügyi veszélyekről, továbbá a dioxinnal szennyezett élelmiszerek és takarmányok által felidézett potenciális veszélyekről. A felmérések azt is kimutatták, hogy csak igen kevés termelő tett eleget a genetikailag manipulált élelmiszerek megkülönböztetett jelölésére vonatkozó előírásoknak. (World Food Regulation Review, 1999. október, 6. oldal)

74/99 EU: A Bizottság éves jelentése szerint az USA egyes élelmiszer-előírásai akadályozzák a szabad kereskedelmet

Az Európai Bizottság 1999. augusztus 31-én nyilvánosságra hozta éves jelentését az Egyesült Államok által tett, a kereskedelmet és a beruházásokat akadályozó intézkedésekről, amelyben számos, az élelmiszerekkel is kapcsolatos problémát nevez meg. A jelentés szerint különösen egyes élelmiszerbiztonsági követelmények azok, amelyek import korlátozásokhoz vezethetnek, de ide tartozik a hosszú évek óta húzódó banánvita, továbbá egyes jelölési és tanúsítási követelmények is. Az USÁ-ba exportálni szándékozó európai vállalatok még mindig jelentős problémákkal találják szemben magukat. Így például 1999. márciusában az USA hevesen bírálta Olaszországot amiatt, hogy állítólag nem tart be egyes, a halászatra vonatkozó ENSZ-előírásokat, ami különös veszélyt jelent a tenger élővilágára. Azóta szerencsére a két állam megállapodásra jutott a kérdésben, így nem került sor kereskedelmi embargó bevezetésére. Az Egyesült Államok azonban továbbra sem engedélyezi a legtöbb,

pasztőrözetlen tejből készült tejtermék behozatalát, így a lágy sajtokét és a joghurtét sem. Vannak más akadályozó tényezők is: az USA tápérték-jelölési követelményei különböznek a Codex Alimentarius által elfogadott nemzetközi előírásoktól, amelyeken az EU jelölési rendelkezései alapulnak. A jelentés idéz még néhány további egészségügyi és növényegészségügyi problémát is, például: 1) egyes nem főzött hústermékek behozatala tekintet nélkül arra, hogy milyen mértékben vannak feldolgozva, illetve hogy teljesen egészséges állatállományból származnak; 2) a tojáskészítmények importja csak az előállításuk folyamatos ellenőrzése után hagyható jóvá; 3) szigorú vizsgálati követelmények almára és körtére; 4) hosszas kutatás őszibarack-konzervekben a magok maradványainak kimutatására. (World Food Regulation Review, 1999. október, 4. oldal)

75/99 EU: A Bizottság véleményt küld Ausztriának a vitaminnal dúsított élelmiszerek forgalmazásáról

Az Európai Bizottság úgy döntött, hogy egy tudományos érvekkel alátámasztott véleményt terjeszt az osztrák kormány elé az EU más tagállamaiból származó, vitaminnal dúsított étrendi kiegészítők Ausztriában történő forgalmazásával kapcsolatban. Attól függően ugyanis, hogy ezek a termékek mennyi vitamint tartalmaznak, némelyiküket az osztrák hatóságok gyógyszernek tekintik, s ennek következtében hosszadalmas és költséges engedélyezési eljáráson kell keresztül menniük. Ez viszont a más tagállamokban törvényesen forgalmazott termékek számára igen megnehezíti az osztrák piacra való bejutást. A Bizottság véleménye szerint ha ugyanazokat a mennyiségi kritériumokat (pl. az ajánlott napi bevitelt) alkalmazzák a vitamin-ellátás és a gyógyszerek vonatkozásában, akkor nem veszik kellően figyelembe sem a vitaminok egyes típusai közötti különbséget, sem pedig a túlfogyasztás esetén fellépő kockázat eltérő szintjét. A Bizottság véleménye szerint kevésbé restriktív lenne, ha olyan limitértékeket határoznának meg az egyes vitaminok számára, amelyek legalább részben figyelembe vennék az egészségügyi kockázat terén fennálló különbségeket, kijelölve azt a szintet, amelyen túl a készítmény már gyógyszernek minősül. (World Food Regulation Review, 1999. október, 5–6. oldal)

76/99 London: Riadó az állattenyésztésben alkalmazott növekedést serkentő antibiotikumok miatt

Az Egyesült Királyság kormányának egészségügyi tanácsadó bizottsága 1999. augusztusi jelentésében arra figyelmeztet, hogy a növekedési hormonok állattenyésztési célú alkalmazása veszélyt jelenthet az emberek egészségére nézve; e jelentést tanulmányozásra elküldik a Brüsszeli Bizottság részére is. Az Országos Farmerszövetség ugyanakkor azért

lobbizzik, hogy tiltsák be a húsimportot azokból az országokból, amelyek kevésbé szigorú kontrollt alkalmaznak az antibiotikumok használatával kapcsolatban; egyúttal kísérletet tesznek arra, hogy világméretben elterjesszék „A felelős gyógyszerhasználat a mezőgazdaságban” című önkéntes irányelveiket. A jelentés és a Farmerszövetség a következőket szorgalmazza: 1) ne használjanak növekedés serkentőként a humán gyógyászatban is alkalmazott, vagy ahhoz közelálló antibiotikumokat; 2) a mikroorganizmusok antibiotikum-rezisztenciájának fokozott ellenőrzése és oktatása állatorvosok részére; 3) a mikrobaellenes szerek állatokban való használatának szigorú kontrollja, 4) a rezisztencia kérdésének figyelembe vétele az állatgyógyászati szerek engedélyezésénél; 5) szemléletváltás a növekedés serkentők tekintetében. (World Food Regulation Review, 1999. október, 11. oldal)

77/99 OECD: Párbeszéd kezdődött a biotechnológia, a környezet és az élelmiszerbiztonság kapcsolatáról

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet megbízást vár az iparilag legfejlettebb államoktól (G–8) arra, hogy felülvizsgálja a genetikailag módosított szervezetekkel kapcsolatos élelmiszerbiztonsági szempontokat. Egy munkacsoportot hoztak létre annak megállapítására, hogy tulajdonképpen milyen ajánlások kidolgozására is van szükség. Az OECD 1999. szeptember 14-én meghirdetett egy olyan multilaterális programot, amely a biotechnológia, a környezet és az élelmiszerbiztonság közötti komplex összefüggések feltárására irányul. Így egyrészt elháríthatóvá válnak az egyes országok közötti kereskedelmi viták, másrészt a fogyasztók is meggyőződhetnek a biotechnológiai úton előállított élelmiszerek biztonságos voltáról. (World Food Regulation Review, 1999. október, 10–11. oldal)

78/99 A genetikailag módosított élelmiszerek már széleskörűen elterjedtek az USA-ban

Egy felmérés szerint a genetikailag módosított élelmiszerek már rendkívüli mértékben elterjedtek az Egyesült Államokban: megtalálhatók szinte mindenütt, a csecsemő tápszerektől a különféle chipekig. A genetikai manipuláció leginkább azokra az élelmiszerekre jellemző, amelyek kukoricát és szóját tartalmaznak. A fogyasztói szervezetek erősen szorgalmazzák a genetikailag módosított élelmiszerek megkülönböztető jelöléssel való ellátását annál is inkább, mert a hosszútávú hatásokat tekintve egyre növekszik a közvélemény, a tudósok és a környezetvédők aggodalma. Sokan attól tartanak, hogy a genetikai manipulációk megnövelik

az élelmiszerekben levő természetes toxinok mennyiségét és csökkenthetik a tápanyag-tartalmat is. A manipulált élelmiszerekben alkalmazott adalékanyagok ezzel szemben allergiás reakciókat válthatnak ki. Az ipar képviselői szerint viszont a manipulált termékek teljesen biztonságosak és sokkal jobb minőségűek a megfelelő hagyományos élelmiszerekhez viszonyítva. A szigorú jelölés szószólói azzal érvelnek, hogy eddig még senki sem foglalkozott komolyan a génmanipulált élelmiszerek emberi egészségre gyakorolt hosszútávú hatásaival. (World Food Regulation Review, október, 13–14. oldal)

79/99 USA: „A Föld Barátai” a genetikailag módosított élelmiszerek betiltását szorgalmazzák

A környezetvédők szerint „Frankenstein-féle” élelmiszerek jönnek létre a genetikai manipulációk során. Örömmel üdvözlik, hogy a szupermarketekben elkülönített polcokat hoztak létre a genetikai beavatkozásoktól garantáltan mentes élelmiszerek számára. Előszeretettel hivatkoznak az Európai Unió példájára is, ahol az egyes tagállamok vonakodnak a genetikailag módosított szervezeteket tartalmazó amerikai élelmiszereket elfogadni. 1999. augusztus 19-én kelt nyilatkozatukban „A Föld Barátai” élesen bírálják az Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetségét, mivel az szerintük semmibe veszi a környezetvédők figyelmeztetéseit a manipulált élelmiszerekkel kapcsolatban. A csoport jelenleg minél nagyobb fogyasztói támogatottságot kíván szerezni ahhoz a követeléshez, hogy minden genetikailag módosított élelmiszert tiltsanak be az Egyesült Államokban. (World Food Regulation Review, 1999. október, 14–15. oldal)

80/99 EU: Új bizottsági tisztviselők az élelmiszerkereskedelem várható változásairól

Az eddig elhangzott nyilatkozatok szerint valószínűtlen, hogy a nemrég kinevezett új Európai Bizottság megváltoztatná az élelmiszerszabályozással kapcsolatos eddigi közös politikákat. A kereskedelmi, a mezőgazdasági, továbbá a környezet- és fogyasztóvédelmi tisztviselők abban is egyetértenek, hogy szükség van a növekedési hormonnal kezelt marhahús tilalmának fenntartására. *Margot Wallstrom* környezetvédelmi biztos ugyanakkor friss színt vitt a genetikailag módosított szervezetekről folyó vitába, mikor kijelentette, hogy új kezdeményezésekkel fog előállni a szabályozást illetően. *Franz Fischler*, az ismét megválasztott mezőgazdasági megbízott megerősítette, hogy az amerikai Élelmiszer és Gyógyszer Adminisztráció (FDA) mintájára – az élelmiszerbiztonság szabályozása és a közegészségügy védelme érdekében – egy új, független európai hivatal felállítását tervezi. Igen fontos a genetikailag manipulált szervezeteket

tartalmazó termékek kötelező jelölése, valamint az antibiotikumok növekedést elősegítő alkalmazásának tilalma az állattenyésztésben. (World Food Regulation Review, 1999. október, 20. oldal)

81/99 Japán: Ellenőrzések és tanúsítások önkéntes alapon

A kormányzati és a magán élelmiszerellenőrző intézetek az élelmiszer-gyártókkal közösen létrehoznak egy szervezetet, amely a megfelelő vizsgálatok lefolytatása után tanúsítja, hogy egy adott termék mentes a genetikailag módosított organizmusoktól (GMOs). Bár a biotechnológiai úton előállított élelmiszerek külön jelölése csak 2001. áprilisától válik kötelezővé, a fogyasztók részéről egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a GMO-mentes termékek iránt. Várható tehát, hogy az élelmiszer előállítók és kereskedők egyre nagyobb számban veszik majd igénybe a fenti ellenőrző és tanúsító szolgáltatást. Van már olyan műszer is, amely igen kis mennyiségű genetikailag módosított szóját képes kimutatni. Az importáru megfigyelése céljából az ellenőrzést kiterjesztik 12 nagy japán kikötőre is. (World Food Regulation Review, 1999. október, 22–23. oldal)

82/99 Kanada: Aggodalom a származási ország jelölésére vonatkozó amerikai törvényjavaslatok miatt

States Raymond Chretien washingtoni kanadai nagykövet 1999. november 24-én annak a véleményének adott hangot, hogy hazáját aggasztják a származási ország feltüntetésével kapcsolatos legújabb, még függőben levő amerikai törvényjavaslatok, mivel az abban foglaltak – véleménye szerint – sértik az Észak-Amerikai Szabadkereskedelmi Társulás (NAFTA) és a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) egyes előírásait. További aggodalomra adhat okot, hogy az ilyen új követelmények lassíthatják az integráció folyamatát, valamint visszafoghatják a szarvasmarha ágazat fejlesztését a térségben. A szóbanforgó amerikai törvényjavaslatok megkövetelnék a származási ország kötelező feltüntetését a hús és a húskészítmények címkéjén a kiskereskedelmi forgalom szintjén is. A nagy tömegben további feldolgozás céljára az USA-ba szállított húsok vagy hústermékek konténerein eddig is fel kellett tüntetni a származási országot. Az amerikai Mezőgazdasági Minisztérium (USDA) által felügyelt valamely húszüzemben történt feldolgozást követően viszont már nem kellett továbbra is megjelölni az eredeti származási országot, mivel ebben az esetben maga a húsfeldolgozó üzem minősült a „végső felvásárlónak”. A NAFTA jelenlegi szabályozása szerint a Kanadában nevelt, de az Egyesült Államokban levágott és feldolgozott szarvasmarhából készült hústermékek amerikai eredetűeknek minősülnek. (World Food Regulation Review, 2000. január, 4-5. oldal)

83/99 EU: Nagy szükség lenne egy független élelmiszer hivatal felállítására

Az Európai Unió tudományos körei erősen szorgalmazzák egy élelmiszerbiztonsággal és egészségügyi kérdésekkel foglalkozó független ügynökség létrehozását, amely megelőzhetné olyan szakmai viták kibontakozását, mint például a brit marhahússal kapcsolatos behozatali tilalmak jogos vagy jogtalan volta. David Byrne egészségügyi és fogyasztóvédelmi főbiztos véleménye szerint az új hivatal lehetővé tenné a kockázatbecslésre, illetve a kockázatkezelésre vonatkozó döntések hatékony elkülönítését, ami elősegítené a szigorúan tudományos alapokon álló objektív állásfoglalások kialakítását. Jelenleg 9 tudományos szakértői testület hivatott előkészíteni a Bizottság kockázatbecsléssel kapcsolatos döntéseit. Az újonnan felállítandó élelmiszer hivatal az alábbi funkciókat látná el:

- tudományos állásfoglalás és szakértői vélemény nyújtása az élelmiszerek és más termékek, továbbá a környezet és a közegészségügy vonatkozásában, de humán- és állatgyógyászati szerekkel kapcsolatban nem;
- az európai közegészségügyi helyzetet hatékony megfigyelés alatt tartó rendszer kialakítása;
- a kockázatértékelés témájában készített politikai elemzések révén naprakész együttműködés és kölcsönhatás létrehozása az olyan, kockázat menedzsmenttel foglalkozó intézmények között, mint a Bizottság, az Európai Parlament és a Miniszteri Tanács.

A jelentést aláíró tudósok felhívják a figyelmet arra, hogy egy ilyen európai szintű hatóság létrehozása biztosítaná az egyes nemzeti élelmiszerbiztonsági szervezetek munkájának jobb koordinálását. (World Food Regulation Review, 2000. január, 6. oldal)

84/99 EU–USA közös fórum a civil szervezetek bevonására a genetikailag manipulált élelmiszerekről folyó vitába

Az Egyesült Államok és az Európai Unió megállapodott abban, hogy a genetikailag módosított szervezetekből előállított termékekkel kapcsolatos kereskedelmi vita rendezésére közös fórumot állít fel, ami – a vállalati szféra és a környezetvédelem mellett – lehetővé teszi az érintett civil szervezetek (NGOs) bevonását is. Az elképzelés véglegesítésére 2000. januárjában kerül sor. Az új fórum párhuzamosan végzi majd munkáját azokkal a kormányközi tárgyalásokkal, amelyek a genetikailag manipulált mezőgazdasági termékek Európába való behozatalának tilalmával foglalkoznak. Amerikai megfigyelők szerint e magas szintű tárgyalások

hamarosan folytatódnak, hogy a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) közvetítése nélkül lehessen rendezni a vitás kérdéseket. John B. Richardson, az Európai Bizottság washingtoni irodájának ügyvezetője abban reménykedik, hogy a parallel folyó tárgyalásokon sikerül majd létrehozni egy transz-atlanti konszenzust a biotechnológia jövőjéről. (World Food Regulation Review, 2000. január, 8. oldal)

85/99 Japán: Törvény az élelmiszer-hulladékok elégetése ellen

Elkészült az élelmiszer-hulladékokról szóló törvény tervezete, amely a dioxin-forrásként ismert hamvasztásos eljárással szemben más alternatívákat részesít előnyben. Így például arra ösztönzi a legnagyobb hulladék termelőket (élelmiszergyártók, kereskedők, szállodák, éttermek), hogy a keletkezett hulladék legalább egy részét igyekezzenek állati takarmányként vagy műtrágyaként hasznosítani. Az új jogszabály a 2000. áprilisában hatályba lépő Csomagolóanyag Újrahasznosítási Törvényhez kapcsolódóan próbál ösztönözni az élelmiszer maradékok újbóli felhasználására. A japán Mezőgazdasági, Erdészeti és Halászati Minisztérium (MAFF) szerint mintegy 3000 vállalat esik az új törvény hatálya alá. Az újrahasznosítás költségei az adott vállalatot terhelik majd, de a munka elvégzésére más szervezetekkel is köthetnek szerződést. A japán kormány már eddig is igyekezett adókedvezményekkel és más módon ösztönözni a legnagyobb hulladék kibocsátókat a szerves anyagok újrahasznosítására. Az új törvény, amely előre láthatóan 2002-ben lép hatályba, egyszerre több célt is megvalósít: a hulladékok volumenének csökkentése mellett takarmány- és műtrágya importot vált ki, amellet kevesebb dioxin képződésével kell számolni. Mindezek eredményeként némileg emelkedhet Japán önellátottsága is élelmiszerekből, ami jelenleg alig-alig haladja meg a 35%-ot. (World Food Regulation Review, 2000. január, 11–12. oldal)

86/99 London: Szántóföldi kísérletek a genetikailag módosított növényekkel

A brit kormány korábban 4 éves programot jelentett be a genetikailag módosított növények szántóföldi méretekben történő kipróbálására az Egyesült Királyságban. A projektet a független Tudományos Végrehajtó Bizottság felügyeli. Most – pragmatikus okokból – bizonyos változtatásokra lehet számítani a szántóföldi kísérletek lebonyolítását illetően: szakítanak ugyanis azzal az eddigi gyakorlattal, hogy egy-egy kisebb parcellán csak módosított, vagy csak hagyományos növényeket ültetnek. A szétválasztás ezentúl nagyobb és jobban körülhatárolható területek alapján történik. A projekt első évében 3 táblán genetikailag módosított tavaszi olajrepcét,

illetve 1 további táblán manipulált kukoricát termesztettek. A cél a jövőben megfigyelésre kerülő adatok körének pontos meghatározása volt. A Tudományos Végrehajtó Bizottság 1999. novemberében publikált jelentése szerint a következő években mindkét növény számára 25–25 nagyobb méretű, egyenként 5–10 hektáros termőterületet kell biztosítani oly módon, hogy kellőképpen reprezentálva legyenek a szigetország eltérő mezőgazdasági feltételei. A kísérletekkel kapcsolatos valamennyi eredményt és megállapítást szigorúan nyilvánosságra kell hozni. Törvényes eszközökkel meg kell akadályozni a szélsőséges környezetvédők akcióit is. (World Food Regulation Review, 2000. január, 15–16. oldal)

87/99 London: Pert nyert a Monsanto a környezetvédőkkel szemben

Fellebbezés útján a Monsanto-nak sikerült állandó bírói végzést kicsikarnia a szélsőséges környezetvédelmi aktivistákkal szemben, akik többször elpusztították a vállalat genetikailag módosított növényeit. A jogi eljárás még 1998. júliusában kezdődött, amikor 5 tiltakozó aktivistát letartóztattak egy Oxfordshire-i vetemény megsemmisítése miatt. A bíróság nem vette figyelembe a környezetvédők által hangoztatott szempontot, miszerint ők csak „a közjó védelmében” követették el tettüket. A hatóság a károk megtérítésére kötelezte őket. A Monsanto azonban nem tartott igényt a pénzbeli kártérítésre, mondván: „Teljes megelégedettségünkre szolgál az ítélet. Szándékos vandalizmussal semmit sem lehet elérni, ezért minden ilyen akció jövátételmentes.” (World Food Regulation Review, 2000. január, 16. oldal)

88/99 USA: Az Élelmiszerbiztonsági Tanács új stratégiákat ajánl a tojás biztonságának fokozására

Bill Clinton 1999. december 11-én ismertette az elnöki Élelmiszerbiztonsági Tanács által kidolgozott tervet, amely kétféle stratégiát tartalmaz a tojás biztonságának fokozására. Az első stratégia megköveteli a termelőtől, hogy a *Salmonella enteritidis* ellen megfelelő agrotechnikai és (állat)egészségügyi eljárásokat, továbbá kiterjedt vizsgálatokat folytasson saját telephelyén. A *Salmonella*-pozitív tojások nem használhatók fel héjastól, hanem a feltörést követően pasztörözésnek kell alávetni őket, ami után főtt élelmiszerekben alkalmazhatók. A második stratégia viszont olyan új technológiai eljárásokat kíván bevetni a *Salmonella* ellen, mint például a csomagolás alkalmával végzett héjon belüli pasztörözés. Az elnöki tanács terve értelmében a szabályozást és az ellenőrzést az Élelmiszer és Gyógyszer Adminisztráció (FDA), valamint a Mezőgazdasági Minisztérium

Élelmiszer Biztonsági és Felügyelő Szolgálat (FSIS) közösen végezné. (World Food Regulation Review, 2000. január, 16. oldal)

89/99 USA: Törvényjavaslat a genetikailag módosított élelmiszerek jelölésére

Egy képviselő új törvényjavaslatot terjesztett elő a genetikailag módosított élelmiszerek kötelező jelöléséről arra hivatkozva, hogy jelenleg még nem áll rendelkezésre teljes körű tudományos információ. (Az Egyesült Államokban érvényben van egy törvény arról, hogy további kiegészítő kutatásokat kell végezni a genetikailag módosított élelmiszerek hosszútávú egészségügyi kihatásairól.) A fogyasztók maguk akarják eldönteni, milyen élelmiszereket vásárolnak meg. Bizonyos aggodalom tapasztalható az Amerikai Kukoricatermesztők Szövetsége részéről is a genetikailag manipulált vetőmagvak alkalmazása miatt. Más szervezetek képviselői viszont meg vannak győződve a genetikailag módosított élelmiszerek egészséges voltáról, továbbá arról, hogy az FDA engedélyezési eljárása elegendő garanciát nyújt a fogyasztók védelme szempontjából. (World Food Regulation Review, 2000. január, 17. oldal)

90/99 EU: Élelmiszer jelölés a 21. század küszöbén

Az Európai Étel- és Italgyártók Szövetsége (CIAA) szerint az élelmiszerek gyorsan növekvő forgalma elengedhetetlenné teszi a megkülönböztetést az alapvető és a kiegészítő információ között az áruk címkéjén. Emellett alternatív információs csatornákat is ki kell fejleszteni az EU törvényhozás egyszerűsítésével és megerősítésével egyidejűleg. A CIAA felhívja a figyelmet az ipar, a törvényhozók és a fogyasztók közötti párbeszéd szükségességére az immár több csatornás kommunikáció hatékonyabbá tétele érdekében. Az élelmiszerek jelöléséről szóló 79/112/EC számú direktívának megfelelően előtérbe kerülnek a fogyasztóvédelmi szempontok is. A CIAA az alapvető információk mellett (a gyártó neve, az összetevők jegyzéke, minőségmegőrzési idő, nettó tömeg, felhasználási útmutató) szükségesnek tartja olyan kiegészítő jellegű ismeretek önkéntes feltüntetését is, mint például az előállítás módja, a speciális étrendi hatás, a termék eredete vagy a minőségi jellemzők. Az élelmiszerek címkéjén túlmenően olyan kiegészítő információs csatornákra is szükség van, mint a zöld számon hívható telefonos tájékoztató szolgálat, az internetes honlapok vagy az információs brosrák. Mindamellett biztosítani kell azt is, hogy az esetenként szigorú jelölési követelmények ne bátortalanítsák el az Egységes

Piacon folyó élelmiszer-kereskedelmet. (World Food Regulation Review, 2000. január, 18-19. oldal)

91/99 A CIAA gyakorlati kódexe az egészségügyi jellegű deklarációkról

Az Európai Étel- és Italgyártók Szövetsége (CIAA) szerint a legutóbbi tudományos eredmények egyértelműen igazolják az emberi egészség és a táplálkozás között fennálló szoros kapcsolatot. Ebből következik, hogy a vásárlók egyre nagyobb érdeklődéssel keresik azokat az élelmiszereket, amelyek fogyasztása specifikus egészségügyi előnyökkel jár együtt. Ezt az igényt az élelmiszeripar úgy kívánja kielégíteni, hogy tetemes beruházásokat eszközöl a kutatás-fejlesztés területén, így próbálva új, egészségügyi hatással is rendelkező élelmiszereket kifejleszteni és piacra dobni. A címkén megjelenő egészségügyi deklarációk tájékoztatást nyújtanak a fogyasztók részére az adott élelmiszer előnyeiről és kedvező étrendi hatásáról (pl. bizonyos betegségek kockázatának csökkentése vagy a szervezet fiziológiai folyamatainak megerősítése). A CIAA gyakorlati kódexe az egészségügyi deklarációkkal kapcsolatban a következő legfontosabb kommunikációs irányelveket jelöli meg: 1.) Figyelembe kell venni a fogyasztók várható reakcióit; 2.) A kijelentések soha sem lehetnek félrevezetőek, hanem teljes igazságtartalommal kell bírniuk; 3.) Tekintettel kell lenni az adott élelmiszernek a teljes étrendben betöltött szerepére és nem szabad annak túlzott fogyasztására ösztönözni más élelmiszerekkel szemben; 4.) Az egészségügyi deklarációknak szilárd tudományos megalapozottsággal kell rendelkezniük; 5.) Tilos más élelmiszerek rágalmozása; 6.) Nem sugalmazható az, hogy kizárólag a megjelölt élelmiszer alkalmas az adott betegség kockázatának csökkentésére; és végül 7.) A termékek címkéjén közölt tájékoztatást hasznosan egészíthetik ki más információs források is. (World Food Regulation Review, 2000. január, 20–21. oldal)

A hírekben közöltek háttéranyagai a megadott számok alapján a **KÉKI-ÉLMINFO**-nál megrendelhetők.